

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

MOEST IK RIJK ZIJN . . !

Blijspel in drie bedrijven

door

RENÉ DE WINDT

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1985

(N° 1539)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ZES tekstbrochures bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan: S.A.B.A.M.

Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel.

Men mag geen gebruik maken van gekregen of gehuurde boekjes!

© 1985 Toneelfonds J. Janssens

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

MOEST IK RIJK ZIJN !

=====

PERSONAGES

BLYSAK STEFAN, 45 jaar, elektriker, drie jaar werkloos

VERKAUTER ANNIE, 43 jaar, zijn vrouw

BLYSAK RONY, 19 jaar, hun zoon, werkloos

SAPO EMMA, weduwe. Moeder van Annie. Is verzot op hoeden. Komt steeds met een andere hoed op, in totaal elf. In 2e en 3e bedrijf zeer excentrieke hoeden.

NIEWEERD LUCIEN, geldmakelaar

BOVAL GILDY, 43 jaar. Opzichtig geschminkt en gekleed.

Het eerste bedrijf speelt zich af in de huiskamer van Blysak, met eenvoudige meubelen. In het 2e en 3e bedrijf is het bij Blysak een weelderig opgesmukt salon.

Het stuk wordt best in streektaal gespeeld.

EERSTE BEDRIJF

(Op toneel, Stefan en Annie)

STEFAN : 't Is zeker, Annie, ge hebt geen enkele frank meer ?

ANNIE : Hier, ons laatste briefje van honderd.

STEFAN : Maar zijt ge niet mis ? Hebt ge overal gekeken ? Soms een duizend frank, in een vergeten hoekje ?

ANNIE : De tijd van de vergeten hoekskens is lang voorbij.

STEFAN : Dat kan toch niet. We zijn nog maar de 22 ste.

ANNIE : Nog tien dagen, Stefan, eer we weer dopgeld hebben.

STEFAN : Wat hebt gij er mee uitgestoken ? Een nieuw kleed gekocht, zeker !

ANNIE : Dan zaten wij de vijftiende al zonder cens. Gij schijnt nog altijd niet te weten, hoe klein uw dopke is.

STEFAN : En gij kunt het nog altijd niet verdelen ! Ge hebt Rony zijn dopgeld toch ook ?

ANNIE : Och arme, negen duizend frank. Hij krijgt meer zondag dan dat hij binnenbrengt.

STEFAN : Over die pree moet er eens serieus geredeneerd worden. Ge geeft hem veel te veel geld. Hij doet er domme toeren mee.

ANNIE : Duizend frank in de week. Ge weet ook, hoe duur alles tegenwoordig is. Vooral voor jonge mensen. Een cinema voor hem, en zijn meisje, eens gaan dansen. Enkele potjes bier...

STEFAN : In mijn tijd was het vijf frank voor een pint...

ANNIE : En ge kreeg maar twintig frank zeker. We moeten nu geen dertig jaar meer achteruit praten.

STEFAN : Dertig, Annie ! 'k Ben nu nog maar vijfenveertig, nonde, nog in de fleur van mijn leven.

ANNIE : En wij hebben geen geld, om die fleur te betalen. 'k Moet nog de belasting op onze TV. 'k Hield de brief zolang mogelijk achter. Maar eind van volgende week moet hij betaald zijn.

STEFAN : Laat ons de TV wegdoen. Verkopen. Dan zijt ge van die betaling af.

ANNIE : Wie koopt er nu nog een okkazie zwartwit televizeke ? Hoeveel zoudt ge er in 't beste geval voor krijgen ? Duizend frank. Hadt ge verleden week weer geen tweehonderd frank op de Lotto gespeeld, dan hadden wij die toch nog.

STEFAN : En dan waren wij gered, eh ! Mag ik niet 't minste verzetje meer hebben ? 'k Deed mijn duifkens weg, 'k rook niet, 'k

drink niet...

ANNIE : Niet meer, elke week, een stuk in mijn kraag.

STEFAN : Dat is al lang voorbij, Annie. Waar gij over spreekt, was toen ik als goed betaalde elektriker op Kuhlman, om de veertien dagen een ferme dot geld op tafel legde. We hadden een spaarpot.

ANNIE : Op de drie jaar dat ge dopt, heb ik beetje bij beetje ons spaargeld moeten opnemen. En ge vergeet de trouw van Nadine. We deden het zo voorzichtig mogelijk, en 't was toch honderdduizend frank.

STEFAN : 't Had veel minder kunnen zijn. Maar gij wilde voor de Bruynes niet onder doen. Veel toepee, die gasten, maar weinig pree. De grote Jan uithangen, ja.

ANNIE : Ze betaalden net zoveel als wij.

STEFAN : Samen tweehonderdduizend ballen. Voor één trouw. 'k Hoop dat Nadine en Frank lang genoeg samen blijven, en wij dat geen tweede keer moeten betalen. Maar apropos, 't is een tijdje geleden dat wij ze nog zagen ?

ANNIE : Nadine werkt soms, met halve dagen.

STEFAN : En dan schiet er geen tijd over, om uw ouders te bezoeken. Als wij in het begin getrouwd waren, ging ik tweemaal per week naar mijn ouders.

ANNIE : Ik ging ook regelmatig. Meer zelfs.

STEFAN : Alle dagen. Ge hadt het niet moeilijk. Uw moeder woonde onder ons. En nog altijd ! Schoonmoeder Emma... (Emma op. Met schort en hoed)

EMMA : Dag, Annie, Stefan. Ah, ik kom een minuutje uitblazen. (zet zich) 'k Heb al gekuist. Mijn living, en 'k was juist aan 't keukentje begonnen.

STEFAN : En beneden kondt ge niet rusten ?

EMMA : Er is toch zoveel lawijd van de auto's, vooral als zij om de hoek moeten, eerst frijnen, dan zzziet, volle gas geven...

ANNIE : Gas, moeder.

EMMA : Ja, die gedurig opslaat. Smetjen bracht mij gisteren een nieuwe bidon. Weet ge hoeveel ik moest betalen ? Achthonderd en tien frank, mijn dutse. Leg ze daar maar.

STEFAN : Was die laatste bidon al op, moeder ?

ANNIE : Te rap. Gelijk mijn huishoudgeld.

EMMA : Ah, 'k hoor het, ge zit weeral op zwart zaad. Daarmee, dat

het hier zo stil was.

ANNIE : Een schoon liedje zingen, als ge geen frank meer hebt, dat gaat moeilijk.

EMMA : Ja, Annie, ge zult moeten leren, gelijk ik, als er maar zoveel binnen komt, dat ge maar zoveel moogt uitgeven.

ANNIE : Allee, bij u komt er genoeg binnen, moeder.

EMMA : Genoeg ? Veel minder dan bij ons regering, en die zitten nog in een diepere put. Ik ben niet gelijk onze eerste minister, ik draai iedere frank om, eer ik hem uitgeef.

STEFAN : Moest Martens dat doen, hij was zotgedraaid.

EMMA : Ze zijn ginder nu ook al allemaal zot, zonder draaien.

STEFAN : Moeder, nog bijna veertien dagen, eer wij wat geld hebben. Zoudt ge ons niet uit de nood kunnen helpen ?

EMMA : Had ik het mijn ziel niet gepeinsd, dat het daar zou op neerkomen.

ANNIE : Wie kunt ge beter helpen dan uw dochter en schoonzoon, moeder ?

EMMA : Wat een geluk, dat ik maar één kind had. 'k Heb steeds mijn best gedaan, Annie, dat weet ge. En ik kreeg het altijd, al was het met wat vertraging, eerlijk terug.

STEFAN : Nu zal ook ons eerste werk zijn, het u weer te geven.

EMMA : Maar nu komt het zeer, zeer ongelegen voor mij.

ANNIE : We vragen maar het hoogst nodige. Stefan ? Met tienduizend zie ik er mij wel komen.

EMMA : Tienduizend dan nog !

ANNIE : We moeten de TV betalen, moeder.

EMMA : Hebt ge daar elke maand niet een beetje voor opzij gelegd ?

ANNIE : Ik kan niets opzij leggen. 't Is iedere maand trekken om toe te komen.

EMMA : Ah, moest ik leven gelijk gij !

STEFAN : Gij moet met geen dopke voortdoen. Ge hebt twee pensioenen.

EMMA : Maar 'k betaal er belasting naar. Jongens, 't spijt mij waarlijk, maar ik kan niets missen. Bij mij ligt de brandassurantie te wachten, en 't ergste, 'k heb mazoet getankt. Morgen krijg ik zeker de faktuur. 'k Zal mij maar aan de tafel vasthouden, als ik ze open doe.

STEFAN : 't Is dus zoals bij de russen : njet.

(Rony stormt het toneel op)

RONY : 'k Ga mij ophangen ! Mij verdrinken ! Mijn kop in de gas steken. Of mij laten doodbliksemen met elektriek.

ANNIE : Maar Rony, jongen toch !

RONY : 'k Ben 't leven beu, moeder ! 'k Maak mij van kant !

STEFAN : Ge leeft gelijk een heer, en zijt 't leven beu ? Rijmt dat samen ?

EMMA : En ge vrijt uw haar door uw muts. Als ik jong was, en 'k verkeerde, lachte ik en zong ik van 's morgens tot 's avonds.

STEFAN : 'k Beklaag de burenen van toen.

RONY : Martine heeft mij laten zitten. Zo, ge weet het nu !

EMMA : Hoe kan dat ? Ge waart al vier maanden samen, het langst van al uw liefkens.

STEFAN : Gij tekent het zeker aan op de almanak, moeder ?

EMMA : Rony is mijn petekind.

STEFAN : Ja, en hij is nog helemaal een kind. Maar wil grote mensen manieren gebruiken.

RONY : Niet lachen met mij, vader ! Dat verdraag ik niet !

STEFAN : 'k Zal mij ook ophangen, omdat gij de bons kreegt.

ANNIE : 't Was nog maar een begin van verkering, Rony. Er zijn nog meisjes, waar ge uw gedacht kunt op zetten.

RONY : Als Martine zijn er geen meer.

STEFAN : Zij was de laatste van de Mohikanen, of hoe zegt ge dat ?

RONY : Ge kunt zien, dat gij nooit de bons hebt gehad, vader. Anders zoudt ge er zo licht niet over gaan.

STEFAN : Nooit de bons gehad...

RONY : Moeder was uw eerste en enige verkering. En ge zijt getrouwd.

ANNIE : Van voor uw tijd kunt ge er niet over meepraten, Rony.

STEFAN : En 't is tenandere geen doen, dat een zoon over de verkering van zijn ouders praat ! Waar hebt ge dat nonde nog gehoord !

EMMA : Zo zijn de kinderen tegenwoordig. Geen respekt meer. Niets. Dàt niet.

STEFAN : Moeder, over wat wij daarjuist spraken...

EMMA : 't Is onmogelijk, Stefan. 'k Ben blut, platzak.

STEFAN : En ik heet Blysak. Maar er blij om lachen kan ik niet.

EMMA : Gaat ge eens mee beneden, Annie. Ge weet, dat schoon hoedje bij mademoiselle Wauters, de modiste, waar ik al zolang goesting in had, 'k heb het gekocht.

ANNIE : Kunnen de hoeden nog in uw kast, moeder ?

EMMA : Ze liggen allemaal in de achterkamer.

STEFAN : Wilt ge Lucien Nieweerd eens opbellen, moeder, als ge beneden zijt ? We hebben hem nodig.

EMMA : Ge gaat bij die woekeraar toch geen geld lenen, zeker !

STEFAN : We moeten er hebben, aan gelijk welke prijs. En gij wilt niets geven.

ANNIE : Als we nog eens goed overleggen, Stefan ?

STEFAN : De tijd van de vergeten hoekskens is voorbij, hebt ge zelf gezegd.

ANNIE , Ja, ge moogt ons kot afbreken, ge zult geen frank vinden.

EMMA : Ha ! Ons kot ! Mijn huis is geen kot. En ge woont er in de twintig jaar, bijna voor niets.

STEFAN : Toe, bel maar, moeder.

EMMA : Hoe dikwijls schold ik u de huishuur niet kwijt ?

ANNIE : Ge zijt een goed mens. Indien ge ons nu kondt helpen, zoudt ge het zeker doen. Kom.

EMMA : Ah ja, mijn nieuw hoeike . 't Model heet Leediedie. (Lady D.)
(Emma en Annie af)

STEFAN : Awel, grote vent, waarom al die drukte, voor zomaar een meisje ?

RONY : Martine was niet "zomaar" een meisje, vader ! Zij was een fee !

STEFAN : En gij de prinsdopper.

RONY : Ge dopt ook, hé ! En op uw ouderdom.

STEFAN : Maar als ik zo oud was als gij, stond ik nonde al drie jaar in de fabriek !

RONY : Als ge in die tijd een lamp kondt indraaien, waart ge elektriker.

STEFAN : Hé, vent, ik ken mijn stiel ! Maar gij !

RONY : Ik ben kunstenaar, een miskend kunstenaar.

STEFAN : Ja, ge zoudt moeten met uw gitaar in 't doofstommengesticht spelen. Daar zoudt ge sukses hebben. Elders wordt ge van het toneel gejouwd !

RONY : Wat kent gij over punk, en pop, en country, vader ! Wat kent ge van muziek ? Een notenbalk is ladder voor u. Een bémol, een kruis...

STEFAN : Oh, mijn kruis. Gij ! Maar met wat ik ken, heb ik mijn brood verdiend. En rijkelijk !

RONY : Rijk leven, arm sterven. En geld lenen bij oma. En nu bij die woekeraar. Dat is alles wat ge kunt.

STEFAN : Ha, 'k heb van niets verstand ! Ook van de jeugd niet. 'k Ben ook jong geweest, 'k heb ook verkeerd.

RONY : Alleen met Annie Verkauter.

STEFAN : Vóór Annie Verkauter. En 't was ook met een fee, dat ik verkeerde. Maar een echte, Rony ! Ah, jongen, als ik daaraan denk. En 'k denk er nonde nog veel te dikwijls aan ! 'k Zou niet mogen, ik trouwde uw moeder.

RONY : Maar ge hieldt niet van haar ?

STEFAN : Wat is van iemand houden, wat is liefde ? Ik respektteerde uw moeder altijd, trachtte een goede man, en voor u en Nadine een goede vader te zijn.

RONY : Zat het dan zo diep, met dat vroeger liefje ?

STEFAN : 't Was mijn eerste. We waren compleet nog schoolkinderen. Ik met een broek onder mijn knieën, met pommade op mijn haar. Gildy met vlechten. Goudblond haar had zij. En haar ogen, niet te beschrijven! Mens, zag ik haar gaarne ! Ge zegt, door een vuur lopen, 'k zou het gedaan hebben, voor haar.

RONY : Maar ge kreeg ook de bons, zoals ik.

STEFAN : Neen. Want 'k geloof dat zij nog meer van mij hield, dan ik van haar. Als dat mogelijk was. Wij wandelden veel, hand in hand, gingen al eens naar de cinema. En één keer heb ik met haar gedanst. Eén keer, dat zal ik nooit vergeten. 't Was op een wijk-kermis, in een café ! Het orkestje speelde Charming. Rony, als er toen een hemel bestond, zij in mijn armen, tegen mij aangedrukt, haar ogen in de mijne, ja, toen waren wij in die hemel. De zevende.

RONY : Maar ge zijt er uitgedonderd, gelijk ik met Martine.

STEFAN : Gildy haar ouders woonden in Luik. Zij verbleef hier bij een tante. En opeens moest zij terug naar haar ouders. Zo maar. Zonder dat ik een woord uitleg kreeg. Zonder adres na te laten, was zij vertrokken.

RONY : Hebt ge haar nooit weergezien ? Kondt ge naar die tante niet gaan ?

STEFAN : 'k Was een snotter van zeventien. En kort daarop kreeg ik mijn eerste werk, dan het leger. En 't leven ging verder. Zonder Gildy. Gotte, gotte, 'k heb het eigenlijk nooit verwerkt. En 'k denk nog te dikwijls aan haar.

RONY : Maar dan hebt ge eigenlijk de bons niet gekregen, zoals ik. En 'k weet wel waar het aan ligt, 'k heb te weinig zakgeld.

STEFAN : Duizend frank elke week, zegt uw moeder. Dat is te weinig ?!

RONY : Veel ! Als ge er eens tegen blaast is het weg. Mijn kameraden krijgen meer dan het dubbel. En zij doppen ook.

STEFAN : Ik vind die duizend frank zelfs al te veel.

RONY : Mij uitbuiten doet ge, vader !

STEFAN : Moet ge er mijn doggeld misschien nog bij hebben ? Moet ge alles hebben ? Dan kunnen wij op straat, op de stoep gaan slapen.

RONY : Als ge een kind op de wereld zet, zijt ge er verantwoordelijk voor. Zorg dan dat het het zo goed mogelijk heeft.

STEFAN : Zoudt ge niet zeggen ! Dat mocht leren, zolang hij wilde, al zijn grillekens werden ingewilligd, keek naar geen werk op, kwam hier vijf-zes keer met een ander lief over de vloer, en dat ventje zou het niet goed hebben !

RONY : Vader, ik wil gans mijn doggeld voor mij. 't Is geen frank te veel. 't Is mijn geld.

STEFAN : Ge gaat het nonde tot de laatste centiem afgeven, en dankbaar aanvaarden, wat wij u geven. Want die duizend frank elke week is te veel. Vanaf zaterdag breng ik het op zevenhonderd.

RONY : Maar dat aanvaard ik niet ! Een aalmoes ! Zal ik aan de kerkdeur zitten bedelen, zoals vroeger. Charité, charité.

STEFAN : Ge moet geen frans spreken, jong ! Ik zeg u in 't vlaams, zevenhonderd ! En daar kunt ge nog van sparen.

RONY : Zoals moeder.

STEFAN : Moeder doet haar best, hoewel...

RONY : Uw lieveke zoet van vroeger, Tilly, of hoe heet ze weer, zou het zeker beter gedaan hebben !

STEFAN : Ik denk van wel.

RONY : Vader, echt, ge zijt niet waard, dat ge zulk een goed vrouwe hebt ! Maar ik trek er van onder. Ik ga alleen wonen.

STEFAN : En armoe troef, zeker ?

RONY : In een commune verkoopt ge geen armoe. En ik zal eindelijk mijn artiestenziel kunnen uitleven. Ieder keer als ik hier tracht te spelen is het : stop maar al, met dat getsienk. 't Is om horendul te worden.

STEFAN : Ge zoudt weggaan !

RONY : Ja !

STEFAN : Vergeet uw moeder niet ! Die overleeft dat niet.

RONY : Oeioeioei, ineens zo bezorgd om haar. Wees gerust, ik zal

haar later niet uit het oog verliezen. Ze zal meer, veel meer vriendschap hebben van mij, dan van u !

STEFAN : Ge hebt chance, Rony, dat ik een kalme man ben, want ik moest u een goede oorveeg geven, om wat ge zegt. Maar als ge hier weg wilt, en aan uw moeder niet denkt, ga dan. Gà ! Met uw bruine snaartelloor, uw platen, uw spijkerbroeken. En pak nonde uw spuit ook maar mee !

RONY : Ik spuit niet, vader !

STEFAN : Och, ik heb u op zolder al bezig gezien. Maar niets gezegd.

RONY : 't Was eens toevallig. Omdat ik in de put zat.

STEFAN : 't Is naar dat vergif dat al uw geld gaat. Ge beseft niet zeker, dat het iedere keer een nagel is, die ge in uw eigen doods-kist slaat !

RONY : Pèpé uit Napoleons tijd heeft gesproken.

STEFAN : En de slimme kinkel uit de twintigste eeuw gelooft het niet.

RONY : Krijg ik van het einde van deze maand mijn volle dopgeld, vader, ja, of neen ?

STEFAN : Neen ! Nooit van mijn leven.

RONY : Dan pak ik in. (Annie op)

ANNIE : Wat zegt ge, Rony ? Inpakken ?

RONY : Ik ga alleen wonen, moeder.

STEFAN : Alleen, met een andere hoop dwaze... dwazeriken.

ANNIE : Maar Rony, jongen, wat steekt ge nu in uw hoofd. Gij kunt met zulk een klein beetje geld uw plan niet trekken.

RONY : Ik zal beter af zijn, dan hier.

STEFAN : Want hier had de sukkelaar alles te kort.

ANNIE : Wie gaat er koken, uw kleren wassen, uw bed opmaken ?

STEFAN : Als ge op een hoop vodden slaapt, hebt ge geen bed te maken !

RONY : Ik ga waar ik gelukkig zal zijn, moeder. Eindelijk een man, geen papkindje meer.

ANNIE : Jongen toch ! Ik zal geen rust meer kennen.

RONY : Mijn zuster, Nadine, is toch ook weggegaan ?

ANNIE : Getrouwd, maar dat is heel wat anders.

RONY : Ik verander niet meer van gedacht, ik ben weg.

ANNIE : Neen, Rony, neen ! Laat er ons nog eerst eens over spreken.

RONY : Om een preek te horen, moet ge naar de kerk gaan. Tot seffens.

(Rony af)

ANNIE : Rony !

STEFAN : Laat hem zijn goesting doen, Annie.

ANNIE : Maar hij is nog een kind, Stefan. Een groot kind !

STEFAN : Nu zal hij groot worden. En zal hij leren wat het echte leven is. En wees gerust, met hangende pootjes komt hij terug. Als zijn geld op is. Dat zal zelfs niet al te lang duren. (Er wordt gebeld)

STEFAN : Wie zal dat zijn ? Als het om geld is, Annie, rien de knots. (opent de deur. Nieweerd op)

STEFAN : Ha, meneer Nieweerd. Da's vlug.

NIEWEERD : Ik moest eens binnenlopen, niet ?

STEFAN : Ja, maar ik verwachtte u zo rap niet. Zet u.

NIEWEERD : Ik heb het druk, meneer Vestzak.

STEFAN : Blysak.

NIEWEERD : Juist. Ik heb het druk, maar ik moest hier juist in de buurt zijn, bij meneer Thierry. Wel, kan ik iets voor u doen ?

ANNIE : We zitten in moeilijkheden, meneer Nieweerd.

STEFAN : Oh, heel tijdelijk.

NIEWEERD : Naar het einde der maand, onverwacht een rekeningetje te betalen ?

ANNIE : Het is een kostelijk leven, de dag van vandaag.

NIEWEERD : Ik weet het. Maar eerlijke mensen als u, die ik reeds lang ken, en ten volle vertrouwd, die slaan er zich wel door.

STEFAN : Nu zal het toch niet gaan, meneer Nieweerd, zonder uw hulp, eh, Annie ?

ANNIE : Ik zie geen uitweg meer.

NIEWEERD : Ik heb weinig tijd, een druk zakenleven, en zal maar seffens de vraag stellen, waarmee gij het moeilijk hebt ? Hoeveel ?

STEFAN : Ge wilt ons lenen ?

NIEWEERD : Natuurlijk, ge hebt mij toch niet gevraagd om geld te plaatsen, zeker ?

ANNIE : Dat wij dat nog konden ! Zoals vroeger !

NIEWEERD : Ge waart goede klanten van mij, madame Strozak, en dat waardeer ik. Zeg maar hoeveel ge wilt. Hier, op tafel. Ik heb de bliekskens bij mij.

ANNIE : Stefan, We gaan het zo voorzichtig mogelijk doen.

STEFAN : Want het moet terug betaald worden.

NIEWEERD : Oh, denk daar nog niet aan. Ik geef u alle gemak.

STEFAN : En de intresten zijn hoog, tegenwoordig.

NIEWEERD : Hoog ? Elders, beste mensen, elders. Niet bij Lucien Nieweerd. Ge zult verschieten als ge hoort, hoe weinig ik vraag. Ahwel, wat mag ik hier voor u op tafel leggen ? (opent zijn tas) Dertigduizend, vijftig ? Of meer ? Maar dan moet ik om en weer eens naar huis.

ANNIE : Zoveel geld ! Neen, neen, met tien zie ik mij wel naar het einde der maand te halen.

NIEWEERD : Allee, tien, daar verslijt ik mijn schoenen niet voor. En om de intrest moet ge het niet laten. Ik vraag maar twee procent.

STEFAN : Twee maar ! Ah, dat is voor niet.

NIEWEERD : Ik heb het gezegd. Kijk, madame, we gaan een schoon akkoordje maken. Ge krijgt twintigduizend frank van mij. Daarmee geraakt ge uw maand wel ten einde ?

ANNIE : Natuurlijk !

NIEWEERD : Twintigduizend. Aan twee procent intrest, zoals ik beloofde, betaalt ge mij elke maand vierhonderd frank. Dat rijpt ge er toch gemakkelijk af?

ANNIE : Dat kan ik.

NIEWEERD : Na een jaar geeft ge mij tienduizend terug. Ik moet het allemaal niet in een keer hebben. Ik maak het mijn klanten gemakkelijk. Dat geld zult ge op één jaar wel samen krijgen. Daarna betaalt ge mij maar driehonderd frank per maand. En na het tweede jaar, dat is een lange tijd, dan kan er van alles in uw voordeel gebeurd zijn, krijg ik mijn laatste tienduizend terug. Wat denkt ge daarvan, meneer Pafzak ?

STEFAN : Blysak.

NIEWEERD : Ja, ja, ik onthoud toch zo moeilijk namen. Als dit geen akkoordje is !

STEFAN : Annie ? We nemen het geld ?

ANNIE : We kunnen niet verder, Stefan.

STEFAN : En vierhonderd terugbetalen, dat is niet veel.

NIEWEERD : Zonder op mijzelf te boffen, maar dat vindt ge nergens, beste mensen, nergens. Ik ben zeker, dat bij bij Guilloms nog al wat meer zoudt betalen. Die stroopt gewoon zijn klanten 't vel af. Kijk, hier heb ik een papier om te tekenen. Ik had er de twintigduizend vooraf al opgezet. En er bij schrijven : gelezen en goed-

gekeurd. Alstublieft. (Terwijl Stefan en Annie schrijven en tekenen telt Nieuweerd het geld klaar)

STEFAN : (neemt het geld, en telt) Hier zie, Annie, en zorg dat we weer geen lening moeten aangaan !

ANNIE : Ik smijt het geld niet weg, Stefan.

STEFAN : Maar zuinig huishouden is anders.

ANNIE : Ik denk dat de meeste vrouwen met een dopgeldeke veel problemen hebben. En de grote meneer daar speelt dan nog regelmatig voor tweehonderd frank op de Lotto.

STEFAN : Als ik tien miljoen win, zult ge wel anders spreken.

ANNIE : Wij blijven eeuwigdurend bij die twee miljoen en zoveel honderdduizend, die niets hebben.

NIEWEERD : Moest ge ooit eens een schone prijs winnen, meneer Zoutzak, denk dan aan mij. Ik kan toveren met geldbeleggingen.

STEFAN : Voorlopig denk ik alleen, om u elke maand de intrest terug te betalen.

NIEWEERD : Dat zal van een leien dakje lopen, ge zult het zien. Ik ben zeker, dat ge mij sommige maanden tweemaal zult kunnen betalen. Maar dat aanvaard ik niet. Neen, neen. Geen profijt trekken uit mijn klanten, zeg ik altijd.

STEFAN : In elk geval bedankt, dat ge ons zo rap uit de nood hebt geholpen.

NIEWEERD : Graag gedaan. Steeds tot uw dienst. Ik kan nu wel gaan, ik moet nog bij meneer Thierry zijn, zoals ik al zei.

STEFAN : Ik ga mee tot aan de voordeur.

NIEWEERD : Veel geluk met het voorschot. Dag, madame Platzak.

STEFAN : Ge zegt daar al iets ! (Stefan en Nieuweerd af)

ANNIE : Zuinig huishouden, geen geld kunnen beheren, wat denkt Stefan. En ik kan niets goed doen bij hem. Met muizenissen zit hij in zijn hoofd, ik weet het wel. Een mens moet veel zwijgen, veel verkroppen, voor de lieve vrede. Indien hij wist, wat zorgen ik mij maak, om hem ! (Rony op, met zijn gitaar, en een grote schouderzak)

ANNIE : Rony ! Is het toch serieus ?

RONY : Ja, moeder, ik ben er van onder.

ANNIE : Maar ge loopt in uw ongeluk, jongen !

RONY : Op negentien, bijna twintig, kunt ge uw plan trekken.

ANNIE : Dat kunt ge niet. Ik heb u altijd in de watten gelegd.

RONY : Nu zal ik mij zelf in de watten leggen.

ANNIE : Ge zult honger hebben, kou, allerlei moeilijkheden.

RONY : Ik ben gezond en sterk, ik kan tegen een stootje.

ANNIE : Ge zijt niet sterk, ge werd afgekeurd voor het leger.

RONY : Daar zal ik niet om wenen, dat was mijn wens !

ANNIE : We zullen geen controle meer over u hebben. Wie weet, bij welke slechte mannen, en vrouwen surtout, komt ge terecht ?

RONY : Na die affaire met Martine kijk ik wel uit.

ANNIE : Ik vond Martine een redelijk goed meisje.

RONY : Maar we praten er niet meer over. Mij voor haar de keel over snijden, zal ik niet meer doen. Ik ben de eerste schok te boven gekomen.

ANNIE : Het zal hier stil zijn zonder u, Rony.

RONY : Teveel lawijd als vroeger zal ik niet meer maken.

ANNIE : Ik verdroeg het. Ha, ik ben nu alleen met uw vader.

RONY : Zijt ge bang voor hem, moeder, misdoet hij u iets ? Maakt hij het u moeilijk, slaat hij u ?

ANNIE : Neen. Hij is een kalme man. Daar heb ik niet over te klagen. Te kalm, eigenlijk, onverschillig.

RONY : Dan is hij veranderd, sedert ge getrouwd zijt ?

ANNIE : Och, jongen, het is moeilijk om met u daarover te praten. Maar ik zit in grote zorgen, om Stefan.

RONY : Geldzorgen ?

ANNIE : Die ook. (weent) Rony, uw vader heeft een ziekte te verwachten.

RONY : Ziek ? Mijn vader ? Hij is potdorie zo gezond als een blik.

ANNIE : Als een blik in vuil water. Ge weet dat hij in februari in zijn keel kloeg. Hij is dan bij een specialist geweest, dokter Bussche.

RONY : En alles was goed. 't Was niets, zei hij, toen hij thuis kwam.

ANNIE : Bussche heeft mij later alleen gesproken.

RONY : Maar dat ongemak was rap weg. Vader weet nergens meer van.

ANNIE : Rony, Stefan gaat vroeg of laat... zijn stem verliezen !

RONY : Moeder, niet meer kunnen spreken ?

ANNIE : Volledig stom worden. Zelfs niet meer kunnen fluisteren.

RONY : Hij die zo gul en luid kan lachen.

ANNIE : Dat hangt boven ons hoofd.